

การจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จ
ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
ธุรกิจด้านอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวปัทมา โมฬี¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (3) เปรียบเทียบความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล (4) ศึกษาการจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 414 ชุดและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาดำเนินการธุรกิจ และด้านอายุ มีความสำเร็จที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 การจัดการธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านการวางแผนส่งผลต่อความสำเร็จ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 รองลงมาคือด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม และด้านการจัดการองค์กร สภาพแวดล้อมทางธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อความสำเร็จ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 รองลงมาคือ ด้านกฎหมาย ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธุรกิจด้านอาหาร ธุรกิจด้านบริการ

¹ นักศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เพื่อความเป็นเลิศ วิชาเอกการจัดการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

**Business management and Business environment
Affect the success of small and medium enterprises
Food and service In Bangkok**

Papitchaya Molee²

Abstract

The objective of this research is to (1) study the business management of small and medium enterprises (SMEs) in food and service businesses in Bangkok, (2) study the business environment factors of small and medium enterprises (SMEs), food and service businesses in Bangkok, (3) compare the success of small and medium enterprises (SMEs) food and service businesses in Bangkok according to personal factors, (4) study business management and business environment that affect the success of small and medium enterprises (SMEs) food and service businesses in Bangkok. The data collected included questionnaires that were recovered from the samples. A total of 414 complete copies were selected and data were analyzed using a statistical ready-made program. It uses frequency distribution, percentage, mean, and standard deviation statistics, and multiple regression analysis. The study found that personal factors such as business duration and age. There was a difference in achievement at a significance level of 0.5. Business management of small and medium enterprises (SMEs), food and service businesses in Bangkok It was found that planning had a significant impact on success at 0.5, followed by direct, control, and organizational management. Business Environment of Small and Medium Enterprises (SMEs) Food and Service Business in Bangkok It was found that technology had a significant impact on success at 0.5, followed by legal, social and cultural, political, and economic.

Keywords: Small and medium Enterprises Food Business and Service Business

² Master of Business Administration for Excellence Ramkhamheng University

บทนำ

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีผลต่อความสำคัญของเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมาก แต่ประเทศไทยในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นยังมีปัญหาและมีข้อจำกัดอยู่มาก ที่มีความจำเป็นในการแก้ไข และพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดจำกัดของภาคธุรกิจนี้ให้เกิดความก้าวหน้าและสุดท้ายต่างออกไปแข่งขันกับภาคธุรกิจระดับใหญ่ หรือแม้แต่ในภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของต่างประเทศได้ ซึ่งธุรกิจเหล่านี้มีปัญหามักเกิดขึ้นหรือพบเจอได้เป็นประจำคือ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม ปัญหาด้านด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ไปจนถึงปัญหาทางด้านการเมืองและกฎหมายเนื่องจากผู้ประกอบการเองยังคงขาดทักษะความรู้และประสบการณ์น้อยซึ่งทำให้เกิดปัญหาที่เชื่อมโยงกันไปถึงเรื่องเงินเมื่อประสบปัญหาเหล่านี้สุดท้ายธุรกิจจำต้องพึ่งการยืมกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อมาหมุนเวียนและแก้ไขปัญหา ทางด้านเทคโนโลยีผู้ประกอบการหรือพนักงานขาดความรู้ขั้นพื้นฐานประกอบกับขาดทักษะเทคนิคที่ทันสมัยใหม่ ปัญหาของระบบงานในการบริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในส่วนของการจัดระเบียบ การจัดการอย่างมีระบบทำให้ขาดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาการส่งเสริมหรือการเข้าถึงของรัฐในภาคธุรกิจนี้คือการที่ตัวผู้ประกอบการไม่มีการจัดตั้งกิจการที่ไม่เป็นทางการทำให้เป็นการปิดกั้นธุรกิจในเรื่องของการเข้ามาใช้บริการของหน่วยงานภาครัฐและเป็นข้อจำกัดให้ตัวของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนไม่สามารถสนองความต้องการอย่างทั่วถึงและไม่เพียงพอ ยังรวมไปถึงการจำกัดการรับรู้ข่าวสารและข้อมูล ปัญหาด้านการวางแผนบุคลากรที่ไม่มีการวางโครงสร้างและกำหนดเป้าหมายร่วมกันทำให้ทิศทางขององค์กรนั้นไม่รวมเป็นหนึ่งและเกิดปัญหาภายในองค์กรเองซึ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจในเรื่องของยอดขายและผลกำไร

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มธุรกิจอาหารและบริการในเขตกรุงเทพมหานคร และการจัดการธุรกิจนั้นถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างมากต่อความมั่นคง และความอยู่รอดของธุรกิจต่าง ๆ ทำให้ผู้ดำเนินกิจการสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนการจัดการโดยคำนึงจากปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกขององค์กรให้ต่อยอดไปยังภาคธุรกิจใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถมองเห็นจุดแข็งและจุดอ่อนของธุรกิจตนเองเพื่อให้เกิดการแก้ไขและปรับตัว สามารถแข่งขันกับธุรกิจประเภทเดียวกันได้ต่อไป การศึกษาและการค้นคว้าครั้งนี้จึงเป็นหัวใจสำคัญเพียงที่จะส่งผลให้ธุรกิจด้านอาหารและบริการในผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เปรียบเทียบความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล

3. ศึกษาการจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

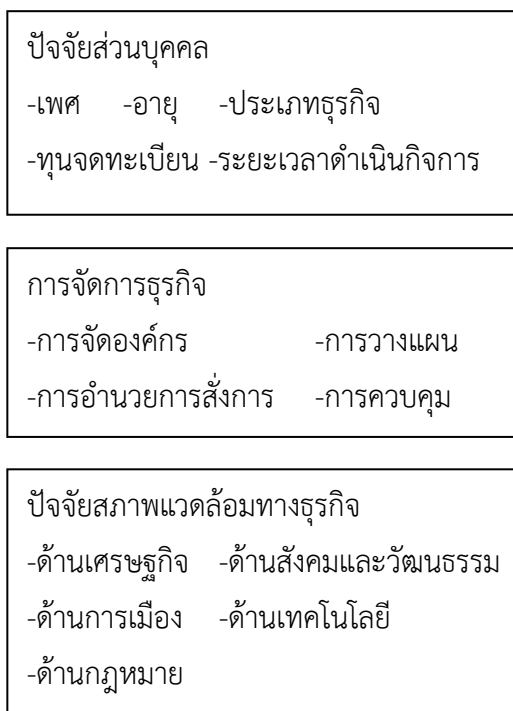
1. ผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันประสบความสำเร็จ ต่างกัน

2. การจัดการธุรกิจ ได้แก่ การจัดการองค์กร การวางแผน การสั่งการ และการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

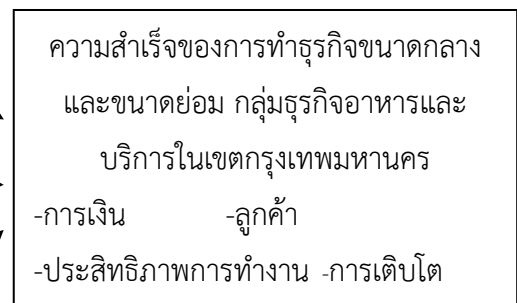
3. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี การเมือง และกฎหมาย มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีประชากรศาสตร์

ปัจจัยด้านลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อรูปแบบของอุปสงค์ต่อปริมาณการเดินทาง ได้แก่ อายุ เพศ การศึกษา ระดับรายได้อาชีพ ซึ่งปัจจัยโดยรวมเหล่านี้มีผลต่อรูปแบบการเดินทางและปริมาณอุปสงค์กับการเดินทาง Hanna and Wozniak ได้ให้ความหมายของลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ไว้คล้ายคลึงกันโดยกล่าวว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น อายุ เพศ การศึกษาอาชีพ รายได้ ศาสนาและเชื้อชาติซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งโดยทั่วไปแล้วใช้เป็นลักษณะพื้นฐานที่นักการตลาดมักจะนำมาพิจารณาสำหรับการแบ่งส่วนตลาด (Market Segmentation) โดยนำมาเชื่อมโยงกับความต้องการ ความชอบ และอัตราการใช้จ่ายสินค้าของผู้บริโภค ซึ่งแนวคิดที่สองนี้ตรงกับแนวคิดของ Swenson ซึ่งกล่าวว่า การศึกษาถึงลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ลึกซึ้งและให้ความสำคัญนั้นจะสามารถเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ (ฉัตรยาพร เสมอใจและมัทนียา สมมิ, 2548, อ้างถึงใน เอื้องฟ้า กายัญญลักษณ์, 2559 น.6)

ทฤษฎีการจัดการเชิงกลยุทธ์

เฮนรี ฟาโยล์ (Henri Fayol 1841-1925 อ้างถึงใน HREX.asia, 2023) ได้อธิบายหลักการบริหารแบบ POLC ไว้ ซึ่งเฮนรี ฟาโยล์นั้นถือว่าเป็นบิดาในด้านการบริหารอย่างมีระบบและกระบวนการ เฮนรีได้เสนอหลัก POLC ไว้ดังนี้ การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมาย และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้เกิดการประสานงานในแผนกต่าง ๆ และสามารถดำเนินกิจกรรมต่อไปได้ การจัดการองค์กร Organizing เป็นการกำหนดเป้าหมายขององค์กรไว้ว่าจะทำอะไร ดำเนินการแบบใด มีวิสัยทัศน์อย่างไร หรือโครงสร้างองค์กรว่าใครทำงานให้สายงานใครและขึ้นตรงกับหน่วยงานใด และเมื่อมีเหตุการณ์หรือจุดที่จะต้องตัดสินใจจะต้องมีการตัดสินใจและใครจะเป็นผู้ดำเนินการตัดสินใจในสถานการณ์นี้ หรือแม้กระทั่งการจัดบุคลากรเข้าทำงาน ถือเป็นกระบวนการที่มีความเป็นทางการเนื่องด้วยองค์กรจะต้องมั่นใจว่าบุคลากรที่ถูกคัดเลือกเข้ามานั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและต้องเดินไปในทิศทางขององค์กรเพื่อให้งานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ การนำ Leading ถือว่าเป็นการจูงใจผู้บังคับบัญชา การสั่งการ และการคัดเลือกช่องทางสื่อสารเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพมากที่สุด ตลอดจนต้องตัดสินใจแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และสุดท้ายการควบคุม Controlling เป็นกิจกรรมการติดตามผลที่ได้ดำเนินการไว้และทำการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่มีความจำเป็น เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่างานจะบรรลุผลตามที่ได้มีการวางแผนไว้

แนวคิดสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

Wheelen and Hunger ได้ให้นิยามของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินการประกอบธุรกิจ มีทั้งปัจจัยที่ส่งผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรง และปัจจัยที่ส่งผลกระทบทางอ้อม และโดยทั่วไปแล้วมักมีการแบ่งประเภทของสภาพแวดล้อมออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ซึ่ง สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หมายถึง ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินกิจการ และปัจจัยที่เกิดขึ้นภายนอกนั้นทางองค์กรไม่สามารถจัดการ ควบคุม หรือบริหารจัดการได้ โดยแบ่งตามแนวคิดของ วิลเลน

และยังเกอร์ (2000) ได้ตั้งนี้ สภาพแวดล้อมทางสังคม แบ่งแยกออกไปได้อีกตั้งนี้ อิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ อิทธิพลด้านการเมืองและกฎหมาย อิทธิพลทางเทคโนโลยี อิทธิพลทางด้านสังคมและวัฒนธรรม

แนวคิดและทฤษฎี ดัชนีวัดความสำเร็จ Balanced Scorecard

ดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล (Balanced Scorecard : BSC) ตามที่ Dr. Robert S. Kaplan และ Dr. David Norton ได้ให้ความหมายไว้ คือเครื่องมือที่ทำหน้าที่เปลี่ยนพันธกิจ (Mission) และกลยุทธ์ (Strategy) เป็นชุดของการวัดผลการปฏิบัติงานที่มีส่วนช่วยกำหนดกรอบของระบบการวัด และการบริหารกลยุทธ์ที่ครอบคลุมประเด็นครบถ้วนตัวเลขที่ได้จากการวัดจะทำหน้าที่วัดผลการปฏิบัติงานขององค์การที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ครบถ้วน เช่น ด้านการเงิน ด้านลูกค้าด้านกิจการภายใน และด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์การ แนวคิดพื้นฐานของดัชนีวัดความสำเร็จแบบสมดุล(BSC)Kaplan และ Norton ได้พัฒนา BSC ขึ้นมาเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลขององค์กร ซึ่งแนวคิดพื้นฐานของ BSC มีปัจจัยวัดผลสำเร็จครอบคลุมมุมมอง (Perspectives) 4 มิติ ได้แก่ 1. ด้านการเงิน (Financial Perspective) 2. ด้านลูกค้า (Customer Perspective) 3.ด้านกระบวนการภายใน (Internal Process Perspective) 4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and Growth Perspective)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มธุรกิจอาหารและบริการในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และมีวิธีการเก็บข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ กลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 26,040 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบทราบจำนวนประชากรและกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 กำหนดระดับความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 และเก็บตัวอย่างสำรองเพิ่มร้อยละ 5 ประมาณ 20 ตัวอย่างเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาดจากการเก็บตัวอย่างและป้องกันสำหรับการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น จึงมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 414 ตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างจากประชากร จะเริ่มจากการแบ่งกลุ่มประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย โดยแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะบางอย่างที่คล้ายคลึงกันตามข้อกำหนดของงานวิจัย จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย เพื่อคัดเลือกตัวอย่างจากประชากรในแต่ละกลุ่มออกมาทำการศึกษาตามสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการทำการศึกษาดังนี้

ประเภท	จำนวน	สัดส่วน (%)	กลุ่มตัวอย่าง
นิติบุคคล	22,794	87.53%	362
วิสาหกิจชุมชน	36	0.14%	1
บุคคลธรรมดา	3,210	12.33%	51
รวม	26,040	100%	414

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทธุรกิจ ทุนจดทะเบียน ระยะเวลาดำเนินกิจการ 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจ ได้แก่ การจัดการองค์กร ($\alpha = .908$) การวางแผน ($\alpha = .940$) การอำนวยการสั่งการ ($\alpha = .826$) การควบคุม ($\alpha = .971$) 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจ ($\alpha = .903$) สังคมและวัฒนธรรม ($\alpha = .894$) การเมือง ($\alpha = .839$) เทคโนโลยี ($\alpha = .856$) กฎหมาย ($\alpha = .904$) 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จ ($\alpha = .851$) ซึ่งมีลักษณะของคำถามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ แบบสอบถามฉบับนี้ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพการของเครื่องมือ ด้วยการทดสอบค่าความเที่ยงตรง โดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่างข้อคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน โดยพบว่ามีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคจากการแจกแจงแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง 41 ชุด โดยพบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมมากกว่า 0.7 ขึ้นไป จึงถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างเบื้องต้น

1. ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภท ระยะเวลาดำเนินงานของกิจการ และทุนจดทะเบียน

2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับศึกษาการจัดการธุรกิจและศึกษาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการในเขตกรุงเทพมหานคร

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยเป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ใช้ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และสมมติฐานข้อที่ 1 และจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

2. วิเคราะห์ปัจจัยด้านการจัดการธุรกิจ และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธี Multiple Regression Analysis of Variance ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3

ผลการศึกษา

ปัจจัยทางด้านลักษณะส่วนบุคคล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 ประเภทธุรกิจส่วนใหญ่เป็น ธุรกิจด้านอาหาร และธุรกิจบริการ จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 ทุนจดทะเบียนส่วนใหญ่ 2,000,001-3,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.4 ระยะเวลาดำเนินกิจการส่วนใหญ่ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.2

ตารางที่ 1 แสดงความถี่ และร้อยละเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ			อายุ		
ชาย	171	41.3	20 – 25 ปี	86	20.8
หญิง	179	43.2	26 – 30 ปี	76	18.4
LGBTQ+	64	15.5	31 – 40 ปี	108	26.1
รวม	414	100.0	41 – 45 ปี	104	25.1
ประเภทธุรกิจ			46 ปีขึ้นไป	40	9.7
ธุรกิจด้านอาหาร	146	35.3	รวม	414	100.0
ธุรกิจด้านบริการ	146	35.3	ทุนจดทะเบียน		
ธุรกิจด้านอาหารและบริการ	122	29.5	1,000,000-2,000,000 บาท	196	47.3
รวม	414	100.0	2,000,001-3,000,000 บาท	101	24.4
ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ			3,000,001-4,000,000 บาท	77	18.6
0 – 5 ปี	156	37.7	4,000,001-5,000,000 บาท	40	9.7
6 – 10 ปี	121	29.2	รวม	414	100.0
11 – 15 ปี	107	25.8			
16 – 20 ปี	19	4.6			
21 ปีขึ้นไป	11	2.7			
รวม	414	100.0			

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าการจัดการธุรกิจโดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, $SD = 0.64$) และสำหรับรายด้านพบว่า ด้านการจัดการจัดการองค์กรมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.78$) รองลงมาคือ ด้านการควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.95$, $SD = 0.80$) ด้านการวางแผนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.93$, $SD = 0.78$) และด้านการอำนวยความสะดวกมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ ($\bar{x} = 3.91$, $SD = 0.79$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าระดับการรับรู้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าในทุกข้อมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกฎหมาย ($\bar{x} = 4.02$, $SD = 0.81$) รองลงมาคือ ด้านเทคโนโลยีมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.93$, $SD = 0.80$) ด้านสังคมและวัฒนธรรมมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.81$, $SD = 0.79$) ด้านเศรษฐกิจมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.79$, $SD = 0.83$) และด้านการเมืองมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ ($\bar{x} = 3.67$, $SD = 0.90$) ตามลำดับ

ผลวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ประกอบการธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ อายุ ประเภทธุรกิจ ทุนการจดทะเบียน ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ) แตกต่างกันประสบความสำเร็จ ต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเกี่ยวกับความสำเร็จโดยรวม จำแนกตามปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสำเร็จ		ผลการทดสอบสมมติฐาน
	สถิติ	P-value	
เพศ	F = .648	.523	ปฏิเสธสมมติฐาน
อายุ	F = 1.936	.104	ปฏิเสธสมมติฐาน
ประเภทธุรกิจ	F = 2.286	.103	ปฏิเสธสมมติฐาน
ทุนการจดทะเบียน	F = 2.386	.069	ปฏิเสธสมมติฐาน
ระยะเวลาดำเนินกิจการ	F = 4.328	.002*	ยอมรับสมมติฐาน

หมายเหตุ * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 5 เมื่อทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาดำเนินกิจการแตกต่างกัน มีความสำเร็จ แตกต่างกัน ส่วน เพศ อายุ ประเภทธุรกิจ และทุนจดทะเบียนที่แตกต่างกันมีความสำเร็จไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 การจัดการธุรกิจ ได้แก่ การจัดการองค์กร การวางแผน การสั่งการ และการควบคุม มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) สำหรับสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจด้านอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 414)

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE (B)	Beta	t	sig
ค่าคงที่	1.439	.120		11.947	.000*

การจัดการองค์กร	.091	.044	.111	2.070	.039*
การวางแผน	.239	.044	.293	5.483	.000*
การอำนวยความสะดวก	.219	.045	.270	4.911	.000*
การควบคุม	.138	.040	.173	3.429	.001*

R= .753, R2 = .556, Adjusted R2 = .562, SEEst = .42714, F= 133.538, Sig.= .000*

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

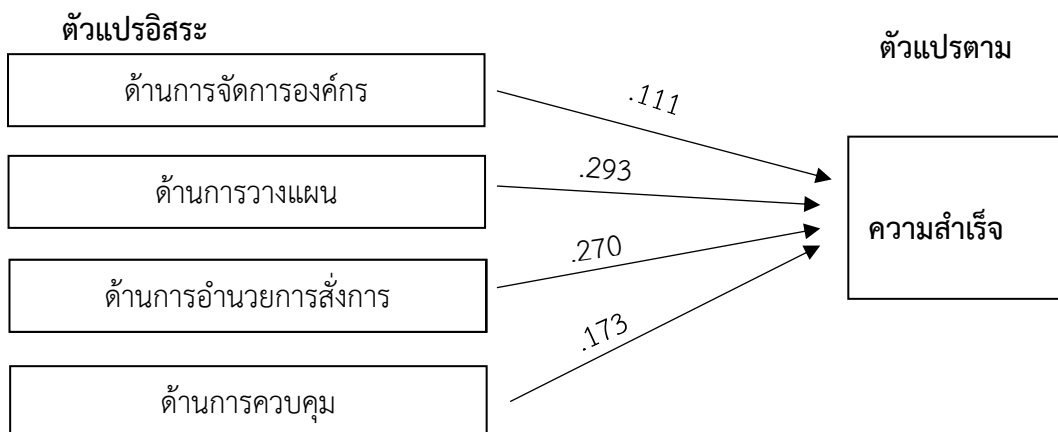
จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณระหว่างการจัดการธุรกิจซึ่งประกอบไปด้วย การจัดการองค์กร การวางแผน การอำนวยความสะดวก และการควบคุม ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อความสำเร็จโดยภาพรวม พบว่า มีค่า F = 133.538 และมีค่า P = .000 เมื่อพิจารณาการจัดการธุรกิจแต่ละด้าน พบว่าด้านการวางแผนของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จ โดยมีค่า t = 5.483 และค่า sig = .000 รองลงมาด้านการอำนวยความสะดวกส่งผลต่อความสำเร็จ โดยมีค่า t = 4.911 และค่า sig = .000 ด้านการควบคุมส่งผลต่อความสำเร็จ โดยมีค่า t = 3.429 และค่า sig = .001 ด้านการจัดการองค์กรส่งผลต่อความสำเร็จ โดยมีค่า t = 2.070 และ sig = .039 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการวิเคราะห์มีค่า R = .753 นั่นคือ การจัดการองค์กร การวางแผน การอำนวยความสะดวก การควบคุมส่งผลต่อความสำเร็จ ค่า R2 = .556 แสดงว่าการจัดการธุรกิจสามารถอธิบายความแปรผันของประสิทธิภาพการทำงานได้ร้อยละ 55.6 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ที่เหลืออีกร้อยละ 44.4 เป็นอิทธิพลต่อปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษา และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สามารถเขียนสมการทำนายความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ

$$Y = 1.493 + .091ORG + .239PLAN + .219DOM + .138CON$$

สมการทำนายในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .120 + .111ORG + .293PLAN + .270DOM + .173CON$$

ภาพที่ 1 ตัวแบบ (Model) ที่ได้จากการวิจัยพร้อมสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สมมติฐานข้อที่ 3 สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี การเมือง และกฎหมาย มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) สำหรับสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์ความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจด้านอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 414)

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE (B)	Beta	t	sig
ค่าคงที่	1.390	.147		9.482	.000*
เศรษฐกิจ	.032	.034	.042	.940	.348
สังคมและวัฒนธรรม	.139	.037	.172	3.696	.000*
การเมือง	.056	.031	.078	1.770	.077
เทคโนโลยี	.226	.038	.283	5.995	.000*
กฎหมาย	.253	.033	.320	7.601	.000*

R = .692, R² = .479, Adjusted R² = .473, SEEst = .46873, F = 75.042, Sig. = .000*

* ที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์สมการการถดถอยพหุคูณระหว่างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจซึ่งประกอบไปด้วย เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี และกฎหมาย ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่งผลต่อความสำเร็จโดยภาพรวม พบว่า มีค่า F = 75.042 และมีค่า P = .000 เมื่อพิจารณาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจแต่ละด้าน พบว่าด้านกฎหมายของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จ โดยมีค่า t = 7.601 และค่า sig = .000 รองลงมาด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อความสำเร็จโดยมีค่า t = 5.995 และค่า sig = .000 ด้านสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อความสำเร็จโดยมีค่า t = 3.696 และค่า sig = .000 ด้านการเมืองส่งผลต่อความสำเร็จโดยมีค่า t = 1.770 และ sig = .077 และด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อความสำเร็จโดยมีค่า t = .940 sig = .348 นอกจากนี้ยังพบว่า ผลการวิเคราะห์มีค่า R = .692 นั่นคือ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี และกฎหมายส่งผลต่อความสำเร็จ ค่า R² = .479 แสดงว่าสภาพแวดล้อมทางธุรกิจสามารถอธิบายความแปรผันของประสิทธิภาพการทำงานได้ร้อยละ 47.9 ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ที่เหลืออีกร้อยละ 52.1 เป็นอิทธิพลต่อปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษา และจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สามารถเขียนสมการทำนายความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ดังนี้

สมการทำนายในรูปของคะแนนดิบ

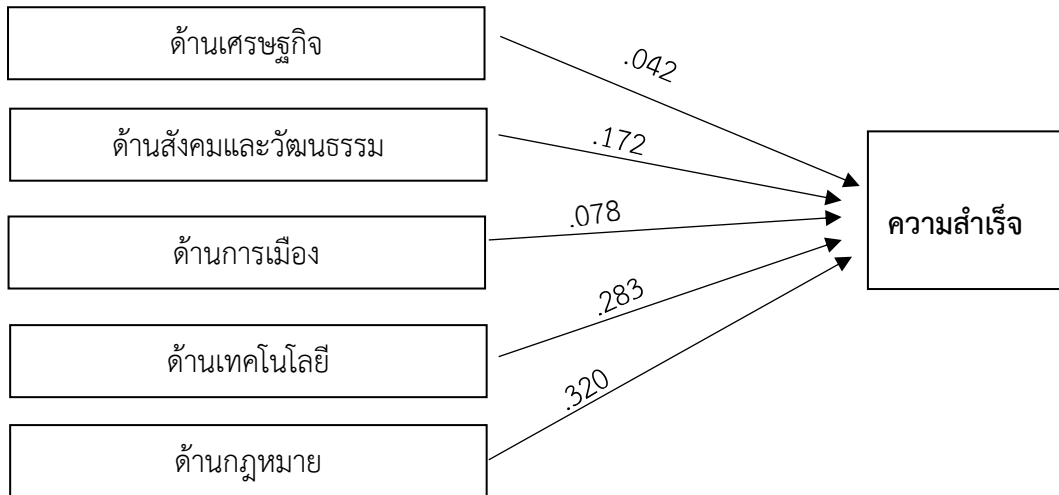
$$Y = 1.390 + .032ECO + .139SOC + .056POL + .226TEC + .253LAW$$

สมการทำนายในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = .147 + .042ECO + .172SOC + .078POL + .283TEC + .320LAW$$

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 2 ตัวแบบ (Model) ที่ได้จากการวิจัยพร้อมสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

อภิปรายผล

จากการศึกษาการจัดการธุรกิจและสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความสำเร็จแตกต่างกันในด้าน ระยะเวลาดำเนินกิจการที่แตกต่างกันมีความสำเร็จที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญสุดา เชิดชูถิ่น (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการร้านอาหารทะเล เขตบางขุนเทียนชายทะเล จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจมากกว่า 10 ปี จึงสามารถสร้างรากฐานที่มั่นคงให้กับกิจการของตนได้

การจัดการธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือด้านการวางแผนของผู้ประกอบการส่งผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เนื่องจากผู้ประกอบการให้ความสำคัญในด้านการวางแผนธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ของธุรกิจที่ชัดเจน และดำเนินแผนให้เป็นที่ไปตามแผน และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนให้แก่พนักงาน ไปตลอดจนถึงการสื่อสารแผนการปฏิบัติงานให้พนักงานดำเนินการอย่างชัดเจน และ ด้านการอำนวยความสะดวก มีการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการสั่งงานแก่พนักงาน และคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ด้านการควบคุมฝ่ายบริหารมีการควบคุมตรวจสอบงานเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและเกิดความถูกต้อง ด้านการจัดการองค์กรมีระบบและกลไกในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้แก่พนักงานอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาญศักดิ์ เกิดสุข (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง

กลยุทธ์การจัดการธุรกิจสู่ความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการจัดการเพื่อความสำเร็จ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ผลการศึกษา มี 4 ตัวแปรที่ส่งผลสู่ความสำเร็จได้แก่ ด้านการวางแผน การจัดการองค์การ การนำและด้านการควบคุม ทั้งหมดที่กล่าวมามีผลในเชิงบวกทั้งสิ้นเนื่องจากกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจจำเป็นต้องใช้ทั้งเชิงศาสตร์และเชิงศิลป์ในการบริหารเพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างมีระบบ

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ธุรกิจอาหารและบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือด้านเทคโนโลยี โดยนโยบายที่ชัดเจนในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือบริการเพื่อสร้างผลกำไรมากขึ้นจากกระบวนการเดิม ด้านกฎหมายด้วยการดำเนินกิจการตามกระบวนการและแนวการปฏิบัติอย่างถูกต้อง สังคมและวัฒนธรรมมีการพัฒนาและปรับตัวตามยุคสมัยเพื่อรองรับลูกค้า เศรษฐกิจคือกระบวนการที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายมากขึ้นเนื่องจากสาธารณูปโภคมีราคาสูงขึ้นจากพิษเศรษฐกิจในช่วงโควิด 19 ที่ผ่านมา ด้านการเมืองมีการมอหา นโยบายจากทางภาครัฐหากมีการส่งเสริมธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Al-Tit A., Omri A., Euch J., (2019) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อองค์กรเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจภายนอก ผลการศึกษาพบว่า สังคมแล้ววัฒนธรรม การเมือง เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ SMEs

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. เมื่อมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของงาน ควรดำเนินงานตามแผนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จและเพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างต่อเนื่องควรพัฒนาเป้าหมายของแผนธุรกิจปีต่อปี
2. ควรมองหาโอกาสจากหน่วยงานภาครัฐที่ส่งเสริมการทำธุรกิจเพื่อขยายการทำธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นธุรกิจขนาดใหญ่
3. ปรับธุรกิจให้ทันตามกระแสที่เปลี่ยนไปเพื่อรองรับการให้บริการแก่ลูกค้าและสร้างฐานลูกค้าใหม่อยู่เสมอ
4. นำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการทำงานเพื่อให้สะดวกแก่พนักงานและเพื่อให้เกิดความถูกต้อง ความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาการจัดการธุรกิจ และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มการศึกษาข้อมูลแบบการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์จากผู้บริหารโดยตรง เพื่อศึกษาความคิดที่เกิดจากการสัมภาษณ์ของ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

2. ควรพิจารณาและศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจออนไลน์ เนื่องจาก ปัจจุบันผู้ประกอบการลดต้นทุน เช่นค่าเช่าร้าน ค่าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และหันมาทำธุรกิจออนไลน์ที่มีต้นทุนน้อยกว่าแทน เพราะปัจจัยในด้านการจัดการ หรือสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ อาจส่งผลต่างกันในการประกอบธุรกิจออนไลน์

เอกสารอ้างอิง

Anis Omri ,Jalel Euch Ahmad Al-Tit. (April 2 2019). *Critical Success Factors of Small and Medium-Sized Enterprises in Saudi Arabia: Insights from Sustainability Perspective:*

เข้าถึงได้จาก MDPI. <https://www.mdpi.com/2076-3387/9/2/32>

กัญสุศดา เขตชูถิ่น. (2559). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการร้านอาหารทะเล เขตบางขุนเทียนชายทะเล จังหวัดกรุงเทพมหานคร. *การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, 84.

พวงเพ็ญ ชูรินทร์ กานต์สินี ส่งศรี. (2564). สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5.

อิสราวดี ชำนาญกิจ. (23 มิถุนายน 2012). *016 การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management)*: เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/297090>

เอนก วัดแยม. (19 มิถุนายน 2554). เข้าถึงได้จาก ANEK MPA2: <http://mpa2011.blogspot.com>